

CAMERATA 1800

CAMERATA 1800 GOES BOHEMIAN

Arnhem ■ za 2 okt. 2010 ■ 20:15 uur ■ Koepelkerk, Jansplein 60

Amsterdam ■ zo 3 okt. 2010 ■ 15:15 uur ■ Engelse Kerk, Begijnhof 48

Reicha Pianotrio in C, opus 47. Kalliwoda Duo voor viool en altviool in C, opus 208.
Beethoven Duo voor altviool en cello "mit 2 obligaten Augengläsern", WoO 32. Mozart Pianokwartet in G, KV 478

toegang € 14,50 / € 12,50 per concert, abonnement van 4 concerten € 50
serie alleen te boeken via info@camerata1800.nl of tel. 0294-270147, www.camerata1800.nl

CAMERATA 1800

Barbara Erdner
Frank Wakelkamp
Ursula Dütschler
SPECIAL GUEST Ruben Sanders

viool
cello
fortepiano
altviool

volgende concerten in deze serie:

Arnhem do 11 nov. 2010, za 22 jan. 2011 en za 5 maart 2011
Amsterdam zo 14 nov. 2010, zo 23 jan. 2011 en zo 6 maart 2011

20:15 uur
15:15 uur

Koepelkerk, Jansplein 60
Engelse Kerk, Begijnhof 48

Anton Reicha (Praag 1770 - Parijs 1836): Trio in C, opus 47 (1804).

Allegro poco vivo - Adagio - Finale: Allegro vivace

Toen Reicha in 1785 naar Bonn kwam, leerde hij er Beethoven kennen in het orkest van de Keulse keurvorst. Reicha speelde toen viool en piano, en had ook fluitlessen gehad. In 1794 werd dit ensemble opgeheven vanwege verwikkelingen rond de Franse Revolutie, en vertrok Reicha naar Hamburg. Hier geeft hij privélessen, maar zijn composities trekken geen noemenswaardige belangstelling. In 1802, als Beethoven inmiddels 10 jaar in Wenen woont, komt Reicha ook naar Wenen en hernieuwt hun vriendschap tot hij in 1808 naar Parijs vertrekt. Tijdens zijn verblijf in Wenen had Reicha contact met Haydn (hij introduceerde Baillot en Cherubini bij Haydn) en studeerde hij compositie bij Albrechtsberger en

Salieri. Van Reicha's composities zijn vooral zijn blaaskwintetten zeer bekend. In 1818 werd hij aangesteld aan het Parijs Conservatorium. Hij publiceerde enkele werken over compositieleer. Onder zijn leerlingen zijn grote namen als Liszt, Gounod, Franck, Berlioz, Onslow en Meyerbeer.

Johann Wenzel Kalliwoda (Praag 1801 - Karlsruhe 1866): Duet voor viool en altviool in C, op. 208 nr. 2.

Adagio sostenuto, Allegro non tanto - Andante moderato - Scherzo, Trio - Allegro risvegliato [= 'ontwaakt']

Kalliwoda studeerde vanaf 1811 aan het (toen net opgerichte) Praags Conservatorium viool bij Friedrich Wilhelm Pixis en theorie en compositie bij Bedřich Diviš Weber. In 1816, net toen de directeur C.M. von Weber zou vertrekken naar Dresden, werd hij aangenomen in het Praags Theaterorkest. In 1821 ging hij als solist op toernee door Duitsland, Zwitserland en Nederland. Onder de indruk van zijn spel, nodigde Prins Karl Egon II von Fürstenberg de jonge musicus in 1822 uit om kapelmeester te worden aan zijn hof in Donaueschingen. Hij dirigeerde daar het orkest, trad op als vioolsolist, organiseerde de muziekactiviteiten in de kathedraal en gaf les aan de kinderen van de prins. Hij speelde op een Stradivarius die de prins hem gaf. Als concertorganisator nodigde hij onder meer Clara en Robert Schumann en Liszt uit om aan het hof te komen spelen.

Als violist en componist werd Kalliwoda internationaal bijzonder gewaardeerd. Schumann droeg zijn Intermezzi op. 4 voor piano uit 1832 aan hem op, en voorspelde dat Kalliwoda's vroege symfonieën de tand des tijds zouden doorstaan, maar dat veel van zijn andere werken charmant waren zonder veel diepgang.

De revolutie van 1848 en een brand in het theater in 1850 leidden tot de neergang van het hoftheater in Donaueschingen, en Kalliwoda trok naar Karlsruhe, waar zijn zoon Wilhelm directeur van het hoftheater was.

Ludwig van Beethoven (Bonn 1770 - Wenen 1827): Duet voor altviool en cello *mit zwei obligaten Augengläsern* in Es, WoO 32.
[zonder titel] - Menuetto, Trio

Dit duet is waarschijnlijk in 1796-97 geschreven voor Nikolaus Zmeskall von Domanovecz (1759-1833) en is posthuum uitgegeven. Het langzame tweede deel heeft Beethoven nooit afgemaakt en wordt dus op dit concert niet gespeeld.

Zmeskall was een van de weinige persoonlijke vrienden van Beethoven in Wenen, en werkte als ambtenaar bij de Hongaarse Kanselarij. Hij was een capabele amateurcellist en -componist - en zeer bijziend. Toen Beethoven een bril moest gaan dragen heeft hij dit duet gekomponiseerd om het met Zmeskall samen te spelen. Het strijkkwartet in f, opus 97 droeg hij in 1816 aan hem op, misschien omdat Zmeskall op zondagen strijkkwartet-uitvoeringen organiseerde waarbij ook Beethoven's werken aan bod kwamen. Veel brieven van Beethoven aan zijn vriend zijn overgeleverd, waaruit duidelijk wordt dat hij graag grappen maakte over Zmeskall. Zo spreekt hij hem aan als Baron Mestkar, een woordspeling over Zmeskalls Hongaarse naam. “Laten we elkaar om 6 uur bij *Zum Schwanen* ontmoeten en wat van hun verschrikkelijke wijn drinken...”.

Rond 1820 moest de bedlegerige Zmeskall zich met ernstige jicht in een rolstoel verplaatsen, maar slaagde er zo toch in de première van Beethoven's *Negende* bij te wonen, tot diens groot plezier. Beethoven's laatste brief aan zijn oude vriend schreef hij slechts een maand voor zijn overlijden. “Mijn dierbare vriend! Duizendmaal dank voor je medeleven. Ik wanhoop niet. Maar wat mij het pijnlijkst is dat ik mijn activiteiten compleet moest stoppen. Toch is er geen kwaad waarin niet ook iets goeds schuilt. Moge de Hemel jouw pijnlijke toestand ook verlichten. Misschien herstellen we allebei en kunnen we elkaar treffen en zien als vrienden. Hartelijke groeten van je oude vriend die met je meevoelt. Beethoven.” Zmeskall overleefde Beethoven zes jaar.

Wolfgang Amadeus Mozart (Salzburg 1756 - Wenen 1791): Pianokwartet nr. 1 in g, KV 478 (1785)
Allegro - Andante - Rondo (Allegro)

Dit stuk wordt beschouwd als de eerste belangrijke compositie in dit genre. Mozart schreef het in opdracht van uitgever Franz Anton Hoffmeister, die er drie bestelde maar er twee weer afbestelde omdat ze te moeilijk zouden zijn voor amateurs. Een in juni 1788 geschreven artikel geeft Hoffmeister daarin gelijk: “[gespeeld door amateurs] kon het niet behagen: iedereen gaapte van verveling vanwege de onbegrijpelijke *tintamarre* [kabaal] van vier instrumenten die niet eens vier maten samen konden spelen en wier zinloze competitie nooit enig *samenspel* toestond [...] Wat een verschil als dit veelgeprezen werk nauwgezet wordt uitgevoerd door vier vaardige musici die het goed hebben bestudeerd!”. Artaria bestelde overigens nog een pianokwartet (in Es, KV 493), dat Mozart negen maanden later schreef.

Camerata 1800 schildert de muzikale sfeer van de periode rond 1800 met originele instrumenten of kopieën daarvan, zodat de retoriek, dramatiek en kleurenrijkdom volledig tot hun recht komen.

De spelers dagen elkaar uit en geven elkaar de ruimte in hun afwisselend solistische en ondersteunende rollen. Naast de werken van de grote en bekende meesters zoals Mozart, Haydn en Beethoven speelt Camerata 1800 uitstekende, zelden uitgevoerde composities om haar publiek mee te verrassen. Ook nodigt het ensemble graag gastmusici uit om zijn klankenpalet en repertoire uit te breiden.

Barbara Erdner, viool werd geboren in Salzburg, Oostenrijk in 1970. Zij studeerde viool aan de Hochschule Mozarteum Salzburg, waar zij cum laude afstudeerde als uitvoerend en docerend musicus. Verder volgde zij cursussen bij Ivry Gitlis, Shmuel Ashkenazy en Enrico Gatti. Barbara Erdner ontving een studiebeurs om zich te specialiseren in de barokviool. Dit deed zij bij Lucy van Dael aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam.

Als uitvoerend musicus speelt zij in ensembles zoals het Amsterdam Baroque Orchestra, New Dutch Academy, Freiburger Barockorkest, Les Talens Lyriques, Utrechts Barok Consort, Anima Eterna Brugge, Armonico Tributo Austriae, Capella Leopoldina Wenen, Northern Consort en Concerto d'Amsterdam.

Bij Capella Maria Barbara (NL), Camerata Argentea (A), the Netherlands Bach Orchestra en Progetto Semiserio Wenen is Barbara Erdner regelmatig concertmeester en met het Leids Barok Ensemble heeft zij solistisch opgetreden. Zij is medeoprichtster van meerdere kamermuziek ensembles: La Compagnie Baroque, Le Cercle Musical, Connection 1700, L'Aimable Accord en Spirit of Musicke Salzburg.

Ruben Sanderse, altviool (gast) verruilde na een vioolstudie bij Jaring Walta aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag de viool voor de altviool. Hij zette zijn studie voort bij de altviolist Ferdinand Erblich.

Ruben speelde 16 jaar bij Amsterdam Sinfonietta, waarmee hij vele tournees en CD's maakte, en was 13 jaar aanvoerder in het European Union Chamber Orchestra, waar hij ook solistisch optrad, vooral op de viola d'amore. Hij is nu solo-altist in Sinfonia Rotterdam. Hij maakt deel uit van het Ives-ensemble, waarmee hij onder meer het 5-uur durende 2e strijkkwartet van Morton Feldman op CD zette, en live uitvoerde.

Naast orkestspel maakt kamermuziek in diverse formaties (met name het Tritonus Strijktrio) een groot deel van de activiteiten uit. Barokaltviool en viola d'amore speelt hij in onder andere La Barca Leyden, de New Dutch Academy en de Van Swieten Society. Als kamermuziekdocent is hij verbonden aan de zomercursus Woudschoten.

Frank Wakelkamp, cello studeerde "moderne" cello aan het Utrechts Conservatorium, waar hij les had van Dmitri Ferschtman en Maarten Mostert. Masterclasses volgde hij bij Frans Brüggem, Heinrich Schiff en Christophe Coin. Bij Viola de Hoog studeerde hij af als Uitvoerend Musicus barokcello.

Als orkestmusicus werkte hij met Anima Eterna, Concerto d'Amsterdam, Currende, Les Musiciens du Louvre, Al Ayre Español. Dirigenten waren Jos van Immerseel, Eduardo Lopez Banzo, Erik van Nevel, Ton Koopman, Klaas Stok. Met het Holland Boys Choir nam hij de 200 religieuze cantates van J.S. Bach op als continuo-cello en bespeler van de violoncello piccolo. Hierna nam hij een solo-CD op met cellosonates van de Amsterdamse barokcomponist Jacob Klein. Binnenkort neemt hij de cellosonates van Vivaldi op. Kamermuziek speelt Frank Wakelkamp onder andere met La Récolte en The Great Charm, maar hij treedt ook op als solist. Met Trio Eroica won hij in 1996 het concours Musica Antiqua in Brugge met bijzondere lof van de Jury en de Radioprijs van BRTN 3.

In juni 2002 debuteerde hij op de viola da gamba en in 2005 startte hij met de eerste Urtext-uitgave van onder meer de cellosonates van Boccherini op editionwakelkamp.com. In 2007 gaf hij een lezing en een masterclass aan het Utrechts Conservatorium; in 2009 en 2010 geeft hij minors barokcello aan de Fontys Hogeschool.

Ursula Dütschler, fortepiano is afkomstig uit Zwitserland. Zij studeerde klavecimbel bij Jörg Ewald Dähler in Bern en bij Kenneth Gilbert in Salzburg. Later volgde een studie op de fortepiano bij Malcolm Bilson aan de Cornell University in de Verenigde Staten. Zij won prijzen op internationale concoursen zoals die in Parijs (1989, voor klavecimbel) en in Boston (1991, voor pianoforte).

Zowel op klavecimbel als ook op fortepiano treedt Ursula Dütschler regelmatig op als soliste en in diverse kamermuziek combinaties. Naast haar concertpraktijk is zij gastdocente fortepiano aan het Koninklijk Conservatorium Den Haag. Ursula Dütschler gaf samen met Malcolm Bilson en Bart van Oort in juli 08 de masterclass voor fortepiano aan de Roosevelt Academy in Middelburg.

Bij het label Claves nam ze naast vele kamermuzikale uitvoeringen vier solo CD's op met klavecimbel met werken van Scarlatti, Byrd, Balbastre en Bach. Tevens maakt zij deel uit van het collectief met Malcolm Bilson dat de complete Beethoven sonates opnam op pianoforte. Verder zijn bij Brilliant Classics 2 CD's verschenen met sonates van Haydn en de complete werken voor piano vierhandig en twee piano's van Mozart met Bart van Oort.

Dit zijn de eerste concerten van onze eigen serie! Voor de volgende concerten: zie de flyer of de website.

www.camerata1800.nl - contact: 0294-270147 - info@camerata1800.nl

Wilt u op de hoogte blijven van onze concerten? Geef u dan uw emailadres aan ons door!